herpy

GEKKOER

Goniurosaurus lichtenfelderi

Goniurosaurus lichtenfelderi er en kraftig bygd, nattaktiv øyelokkgekko fra skogkledde skråninger i det nordlige Vietnam, med lilla grunnfarge og lysegule tverrbånd kantet av svart. Den holdes ved romtemperatur, lever av insekter og trenger ikke UVB, men den er sky og må ha mange skjul.

Familie: Eublepharidae Engelsk: Lichtenfelder's gecko Tidligere navn: *Eublepharis lichtenfelderi; Goniurosaurus murphyi*
Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**8-11 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Klippelevende og bakkelevende**
Biotop	**Regnskog og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**80 × 50 × 40 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**16-20 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**2 egg**
Kull per år	**2-4**
Inkubasjon	**60-70 dager** ved 22-24 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Om arten

Goniurosaurus lichtenfelderi er en kompakt, kraftig bygd øyelokkgekko i familien Eublepharidae, med et trekantet hode, korte, kraftige tær og en kjegleformet hale som er tykkest ved roten. Gekkoen har bevegelige øyelokk, og iris er oransje til mørk rødbrun. Voksne dyr måler 8-11 cm fra snute til kloakk, og halen kommer i tillegg.

Grunnfargen er lilla til mørk lillabrun, noen ganger med små, uregelmessige mørkebrune flekker. Over kroppen går lysegule bånd med svartbrun kant foran og bak: ett bånd i nakken, to på kroppen og ett ved innsnevringen av halen. Unge dyr er nesten svarte uten flekker, og tegningen står skarpest hos dem. Hannene har en tydelig rekke porer foran kloakken og en bukt ved halerota, som gjør kjønnet lett å se på voksne dyr.

Arten ble beskrevet i 1897 av Mocquard under navnet *Eublepharis lichtenfelderi* og er sannsynligvis oppkalt etter ingeniøren Charles Lichtenfelder, som arbeidet i Vietnam. Siden 1981 har den stått i slekten *Goniurosaurus*. Om bestandene på Hainan og i Guangxi i det sørlige Kina hører til arten, er uavklart: noen oppgaver regner dem med, andre henfører dem til andre arter. *Goniurosaurus murphyi* er et yngre synonym.

I terrariet er *G. lichtenfelderi* mer sky enn *Eublepharis macularius*. Den er et dyr å se på, ikke å håndtere, og den klarer seg best i et kjølig, fuktig terrarium med skjul og klatremateriale.

Utbredelse og leveområde

Arten er kjent fra det nordlige Vietnam. Den finnes på øyer i Norway-øygruppen i det nordøstlige Vietnam og på fastlandet øst for Hanoi langs kysten opp mot den kinesiske grensen. Typelokaliteten ligger ved landsbyen Dang Chau i Chi Linh i provinsen Hai Duong i 250 meters høyde.

Utbredelsen er liten og oppsplittet, og arten er derfor sårbar for tap av skog og innsamling. Den er oppført som sårbar på IUCNs rødliste og er i Vietnam beskyttet ved regjeringsdekret. Funn fra Hainan og Guangxi i Kina regnes av noen til arten og av andre til andre arter. De er ikke tatt med på kartet.

> **Naturlig utbredelse:** Vietnam.

LEVEOMRÅDE

Gekkoen lever i eviggrønn skog med tett vegetasjon i 100-600 meters høyde, oftest nær små eller middels store bekker og elver. Her sitter den i sprekker mellom klipper og i hulrom i granittformasjoner. Beskrivelser av levestedet nevner også kløfter med karstklipper, der bekker renner mellom skråninger med busker, palmer og trebregner.

Om dagen gjemmer dyrene seg dypt i små huler og under steinhauger dekket av løv. Etter mørkets frembrudd kommer de ut, men fjerner seg sjelden langt fra skjulet og jakter som regel derfra. De skifter skjul forsiktig og i korte spurter.

Klimaet er kjølig og fuktig. I juni ligger temperaturen omtrent 22-24 °C, og i januar kan den falle til 10-12 °C. Regntiden varer fra mars til oktober, og luftfuktigheten er høy også i den tørre delen av året fra slutten av oktober til begynnelsen av mars.

Stell

TERRARIET

Et par trenger et terrarium på minst 80 × 50 × 40 cm (lengde × bredde × høyde). Bunnarealet betyr mer enn høyden, fordi arten for det meste holder seg nær bakken, selv om den klatrer på ru overflater som kork og stein. Den kan ikke feste seg på glass og plast. Et lokk med nett er likevel nødvendig, både for ventilasjonens skyld og for å holde dyrene inne og andre husdyr ute.

Innred med mange skjul: korkbarkplater, korkrør og lave skjul av keramikk eller plast med en åpning. Lag gjerne en fuktboks, altså en liten boks med hull i siden og fuktig sphagnum eller jord, slik at dyrene selv kan velge hvor fuktig de vil ligge. Skrå korkgrener og rolige planter som philodendron og pothos gir klatrestrukturer og skjul. Steiner og skifer må sitte fast, slik at de ikke kan skli og klemme dyrene.

Som bunn fungerer en blanding av to deler gjødselfri hagejord, en del kokosfiber og en del sand, som holder på fuktigheten og gir en fuktgradient fra den ene enden til den andre. Vanlig pottejord bør unngås, fordi den ofte inneholder gjødsel og perlitt, og ren sand er ikke egnet. Papir kan brukes midlertidig, men krever en stor fuktboks. Opplysningene gjelder slekten *Goniurosaurus* generelt og er ikke utprøvd særskilt for arten.

TEMPERATUR

Goniurosaurus lichtenfelderi klarer seg ved vanlig romtemperatur og trenger ikke ekstra oppvarming. Om dagen er 20-24 °C passende, og om natten kan temperaturen falle et par grader til omtrent 16-20 °C. Tallene er et anslag ut fra romtemperatur og forholdene i levestedet, der temperaturen i juni ligger omtrent 22-24 °C og i januar kan falle til 10-12 °C.

For høy varme er den største faren. Hold terrariet unna sørvendte vinduer og følg med på temperaturen på varme sommerdager, fordi vedvarende høye temperaturer skader dyrene. Det skal ikke brukes varmelamper eller hotspot. Faller romtemperaturen i kalde perioder under ca. 21 °C, holdes fôret tilbake til det blir varmere igjen. Mål med et digitalt termometer i begge ender av terrariet. Om arten bør ha en kjølig vinterdvale i fangenskap, er ikke dokumentert.

Les mer: Varme og temperatur Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Arten trenger fuktige mikroklimaer. Oppgavene for luftfuktigheten varierer: fra 55-65 % til 70-80 % om dagen med kraftig sprøyting om kvelden, som får fuktigheten opp omtrent 85-95 %. Sikt mot 60-80 %, og hold en del av bunnen konstant fuktig mens resten får tørke, slik at det er en gradient. Sprøyt gjerne lett hver dag.

For tørr luft gir problemer med hudskifte, så fuktboksen må alltid være fuktig, men ikke våt. La den ikke stå i vann. Sett en lav skål med friskt vann i terrariet, og skift vannet hver få dager eller oftere hvis det blir skittent. God ventilasjon med nett i lokket forebygger mugg og stillestående luft. Bruk et hygrometer, slik at du kan se om riktig nivå holder.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og soler seg ikke, så UVB er ikke nødvendig. En svak dagslys-LED over terrariet hjelper levende planter og gir en naturlig døgnrytme, og i en enkel boks uten planter kan man helt klare seg uten lys. Hold dagslengden naturlig, og sørg for at det er mørkt om natten. Sterke spotlamper er unødvendige og gir bare varme, som dyrene ikke skal ha.

Kalsium og D3 får dyrene i stedet gjennom de pudrede insektene.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Arten lever av insekter og tar de fleste fôrdyr. Gi halvvoksne sirisser, unge dubia-kakerlakker og høyst noen få store superorm om gangen, slik at dyrene ikke blir feite. Melorm og små hornorm kan brukes til variasjon. Voksmøllarver er fettende og bør bare være en sjelden godbit. Gi aldri bare én type fôr. Fôrdyrene må ikke være for store: voksne dubia-kakerlakker er for mye for de fleste dyr. Skrukketroll i bunnen holder den ren og blir trolig også spist.

Pudr insektene med kalsium og D3 i forholdet 3:1 blandet med et multivitaminpulver. Kakerlakker og larver kan grave seg ned i bunnen og bør derfor serveres i en lav fôrskål med litt tilskuddspulver. Voksne dyr får fôr to ganger i uken og tre ganger i uken i avlssesongen. Unger får fôr daglig, og hyppigheten senkes etter hvert som de vokser. Første fôr er knappenålssirisser, vingeløse bananfluer og bønnebiller. Opplysningene om fôr gjelder slekten generelt.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Goniurosaurus lichtenfelderi er sky og hopper raskt bort hvis den blir forskrekket. Noen dyr finner seg i korte økter og går rundt på en arm, men håndtering bør holdes på et minimum, fordi det stresser dyret. Om dagen sitter gekkoen i skjul, og først etter mørkets frembrudd kommer den ut og jakter.

Hanner tåler ikke hverandre i samme terrarium og slåss. En hann kan holdes sammen med flere hunner, og hunner kan gå sammen. Følg med på bitt og skader, og del dyrene hvis det er uro. Et par eller en liten gruppe med 1 hann og 2-3 hunner er den holdformen som er beskrevet for arten.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnet ses lett på voksne dyr. Hannene har en tydelig bukt ved halerota og en kraftigere rekke porer foran kloakken, og porene inneholder en gulaktig sekret. Hos hunner mangler porene som regel, men beskrivelsene er ikke like, og noen hunner fra Vietnam har utydelige porer. Hunnene har kraftigere flekker på buken. Alder og vekt for første avl er ikke dokumentert for arten. Vent til dyrene er fullt utvokst og i godt hold før de settes sammen.

PARRING

I fangenskap følger avlen vår og sommer, og i naturen begynner formeringstiden trolig om våren. Sett hannen til hunnene i en gruppe med flere skjul, og følg med de første kveldene. Om arten bør ha en kjølig hvileperiode for å komme i avlshumør, er ikke dokumentert.

EGGLEGGING OG KULL

En hun legger 2-3 kull i en sesong med 2 egg om gangen. Hos slekten forekommer opptil fire kull i en sesong, og eggleggingen faller på våren og sommeren. Sett en fuktboks eller en eggleggingsboks med fuktig sphagnum eller jord i terrariet, slik at hunnen har et sted å grave og legge. Gi henne rikelig med kalsium og insekter hele sesongen, og stopp avlen hvis hun går ned i vekt.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig til en ventilert boks med et fuktig klekkemedium, uten å vende dem. Mediet må være fuktig, men ikke vått, og kan etterfuktes med destillert vann når det tørker ut. Eggene kan ligge ved romtemperatur, omtrent 22-24 °C, og klekkes etter ca. 60-70 dager. Disse tallene er hentet fra slekten og ikke målt for arten, så regn med at tiden kan avvike, særlig ved lavere temperatur. Egg som faller sammen eller blir muggne, er som regel døde.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene kan holdes enkeltvis eller to og to i lave, flate plastbokser. Bruk papirservietter som bunn de første ukene, slik at du kan følge fôrinntak og avføring, og gi en fuktboks. Når alle spiser godt og ser friske ut, byttes papiret ut med et tynt lag fuktig jord der den ene enden holdes fuktig. Første fôr er små insekter som knappenålssirisser, vingeløse bananfluer og bønnebiller, alle pudret med tilskudd, og det fôres daglig.

Etter omtrent to år er ungene unge voksne. Følg med på slagsmål etter hvert som de vokser, og skill hannene fra hverandre.

Helse og vanlige feil

Arten er hardfør når kravene er oppfylt, og de fleste problemene skyldes stellet. De typiske feilene er:

- For høy varme, som er skadelig for dyrene. Hold terrariet kjølig og unngå sol på glasset.
- For tørr luft, som gir problemer med hudskifte. Hold en fuktboks konstant fuktig.
- Overvekt, særlig hvis det gis mange voksmøllarver eller store melorm. Varier fôret og hold igjen med fettende larver.
- Mangel på kalsium og D3 hvis insektene ikke pudres. Bruk tilskudd på alt fôr.
- Skader og stress fra slagsmål mellom hanner eller fra løse steiner i terrariet. Fest alle steiner og skjul.

Levealderen i fangenskap er ikke dokumentert for arten; 10-15 år er et anslag ut fra beslektede øyelokkgekkoer.

Et friskt dyr har klare øyne, en fyldig hale og spiser jevnlig. Oppsøk dyrlege med erfaring i krypdyr hvis gekkoen går ned i vekt, nekter å spise i flere uker eller blir slapp.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.